

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ
ФАКУЛЬТЕТУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ
ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО
ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

(м. Дніпро, 23 листопада 2018 р.)

Частина 1. Погляди теоретиків та практиків

Дніпро
Видавець Біла К. О.
2018

УДК 347.23 (477)

Т 33

*Рекомендовано до друку Вченою радою
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 3 від 08 листопада 2018 року)*

Упорядник:

Юніна М. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

*Матеріали публікуються в авторській редакції.
Оргкомітет науково-практичної конференції
не завжди поділяє погляди, думки, ідеї авторів
та не несе відповідальності за зміст
матеріалів, наданих авторами для публікації.*

Т 33 **Теоретичні** та практичні проблеми застосування норм цивільного, трудового та господарського прав сучасних умовах : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 23 лист. 2018 р.) : у 2 ч. – Дніпро : Видавець Біла К. О, 2018.

ISBN 978-617-645-309-3

Ч. 1. Погляди теоретиків та практиків / упоряд. : канд. юрид. наук М. П. Юніна. – 2018. – 181 с.

ISBN 978-617-645-310-9

У збірнику матеріалів вміщено тези доповідей учасників однойменної науково-практичної конференції. У публікаціях висвітлено актуальні питання цивільного, трудового та господарського права.

Призначено для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти, юристів-практиків.

УДК 347.23 (477)

ISBN 978-617-645-309-3

ISBN 978-617-645-310-9 (Т. 1)

© Колектив авторів, 2018

ЗМІСТ

<u>Стецюк П.Б.</u> Закон України «про зовнішню трудову міграцію»: проблема конституційності	9
<u>Шишкін В.І.</u> Земля – власність всього українського народу	11
<u>Алексєєнко І.Г.</u> Питання нормативного забезпечення економічної безпеки підприємництва в Україні	14
<u>Божко В.М.</u> Дослідження результатів імплементації Директиви Ради 91/533/єс окремими державами-членами ЄС.....	16
<u>Булат Є.А.</u> Окремі аспекти правової охорони інтелектуальної власності в Україні в контексті євроінтеграційних процесів	18
<u>Кірін Р.С.</u> Проблеми цивільно–правового регулювання надроземельних відносин	20
<u>Козьяков І.М.</u> Наукова рефлексія модернізованих принципів цивільного та господарського судочинства	22
<u>Легеза Ю.О.</u> Природні ресурси як комплексний об’єкт суспільних відносин	24
<u>Манжула А.А.</u> Правове регулювання антимонопольної діяльності.....	26
<u>Патерило І.В.</u> Питання правового регулювання валютних відносин за новим законодавством України ..	27
<u>Рябовол Л.Т.</u> «Господарське право України» як навчальна дисципліна.....	29
<u>Чабаненко М.М.</u> Право на земельну частку (пай) осіб, громадянство України яких припинено	31
<u>Собакарь А.О.</u> Конституційні гарантії прав працівників на безпечні умови праці.....	34
<u>Юнін О.С.</u> Правовий статус помічника дієздатної фізичної особи за Цивільним кодексом України ...	36
<u>Андрієнко І.С.</u> Врегулювання спору за участю судді: правові питання	38

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Аніщенко М.А.

Врегулювання конфлікту інтересів у закладах охорони здоров'я: загроза порушення трудових прав громадян України.....(00)..... 40

Воронова О.В.

Дистанційний договір роздрібної купівлі-продажу як різновид договору роздрібної купівлі-продажу товарів..... 41

Греков В.А.

(Не)компенсація за порушення авторського права або суміжних прав 43

Грекова М.М.

Співвідношення національного та міжнародно-правового регулювання нагляду(контролю) за дотриманням трудового законодавства у судовій практиці 45

Діденко Т.І.

Впровадження екологічних імперативів у зміст цивільного законодавства України 48

Жернаков В.В.

Право на гідний рівень життя: проблеми реалізації в Україні..... 50

Киян В.Я.

Щодо поняття часу вимушеного прогулу 52

Лежнєва Т.М., Черноп'ятов С.В.

«Нетрудові» обов'язки суб'єктів трудового права (на прикладі обов'язків щодо військового обліку)..... 54

Макаренко А.С.

Щодо природи правовідносин із перевезення вантажів автомобільним транспортом 56

Маковій В.П.

Часові категорії в універсальних положеннях зобов'язального права 58

Моїсеєнко Д.М.

Малозначні справи у цивільному процесі : право на касацію 60

Резникова М.О.

Щодо дієвості інституту примірення подружжя у сімейному законодавстві 61

Свистун Л.Я.

Аліменти на дітей: деякі акценти..... 63

Середницька І.А.

Спадкування за заповітом як інститут спадкового права..... 66

Смєсова В.Л.

Проблема зрощення влади і власності в Україні та її вплив на реалізацію прав власності і захист економічних інтересів 68

<u>Філатов В.В.</u> Розвиток теорії інформаційних правовідносин в контексті захисту приватних прав та інтересів.....	70
<u>Чорноус О.В.</u> До питання про обов'язки роботодавця при прийнятті працівника на роботу та відповідальність за їх порушення	71
<u>Щербина Є.М.</u> Правова охорона комп'ютерних програм як об'єктів авторського права.....	73
<u>Якуніна А.О.</u> Права людини і громадянина в Україні.....	76
<u>Ярошевська Т.В.</u> Актуальні питання вдосконалення законодавства України в сфері охорони прав на географічні зазначення.....	78
<u>Мойсак С.М.</u> Електронні докази, як новація у цивільному процесуальному кодексі України	80
<u>Резворович К.Р.</u> Актуалізація проблеми укладання корпоративного договору при створенні юридичної особи	83
<u>Круглова О.О.</u> Особливості правового регулювання банкрутства суб'єктів господарювання в сучасних умовах	86
<u>Юніна М.П., Яшан Ю.Б.</u> Практика Європейського суду з прав людини щодо права на компенсацію моральної шкоди	88
<u>Ярошенко А.С., Костенко О.М.</u> Проблеми судової практики щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді спотворення результатів тендерів.....	90
<u>Шурин І.В.</u> Особливості проведення державної реєстрації актів цивільного стану, які відбулися на тимчасово окупованій території України.....	92
<u>Межевська Л.В.</u> Відповідність законодавства України міжнародним нормам при укладенні шлюбного договору.....	94
<u>Золотухіна Л.О.</u> «Презумпція правомірності правової позиції, рішення чи дії працівника» за проектом Трудового кодексу України.....	95

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Нестерцова-Собакарь О.В.

Безготівковий рахунок як форма здійснення платежів..... 97

Новосад А.С.

Щодо деяких особливостей здійснення представництва..... 99

Бондар О.С.

Сучасний стан та проблеми кодифікації трудового права України 100

Калініченко З.Д.

Правовий механізм боротьби зі зловживаннями з боку менеджменту та мажоритарних учасників 103

Поліщук М.Г.

Правові аспекти визначення малозначності справ цивільної юрисдикції 106

Аксютіна А.В.

Добре відомі знаки для товарів і послуг: питання правової охорони 108

Карпенко Р.В.

Еволюція цивільного процесуального законодавства європейських держав та проблеми оптимізації судочинства України..... 109

Косяченко К.Е.

Актуальні проблеми соціального забезпечення інвалідів в Україні..... 111

Сухарєва А.О.

Шлюбний договір: український та міжнародний досвіди..... 112

Брус І.І.

Мета і завдання підготовчого провадження у господарському процесі 114

Долгополова Я.П.

Напрямки державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників..... 116

Дегтяренко О.В.

Характеристика дефініцій «страховик» та «страхова організація»..... 118

Іваненкова Н.М.

Проблемні питання права власності на майно, набуте під час шлюбу або під час проживання жінки та чоловіка однією сім'єю без реєстрації шлюбу 120

Іванова О.М.

Проблемні питання досудового порядку реалізації господарсько-правової відповідальності 123

Козар А.В.

Проблема порушення прав громадян внаслідок відсутності якісного механізму отримання інформації від нотаріусів 124

Мацюк В.В.

Проблеми медіації в Україні. Приклад Італії..... 126

Мірошнікова С.Г.

Вдосконалення законодавства щодо державної реєстрації актів цивільного стану в Україні: аналіз положень законопроекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» 128

Новікова Л.В.

Деякі аспекти розмежування приватного і публічного римського права 130

Пришляк О.В.

Практичні проблеми захисту цивільних прав у судах354

Прокопенко А.В.

Особливості примирення сторін за участю судді в цивільному судочинстві 136

Резворович В.О.

Щодо абсолютності права власності 138

Чубко В.А.

Вплив технології blockchain як засіб запобігання злочинності в земельних відносинах в Україні 140

Вилко Т.І., Тимченко В.М.

Ризик як соціальне явище 141

Іванова М.В., Чабаненко М.М.

Проблемні питання права власності на земельні ділянки ОТГ за межами населеного пункту 143

Іванова М.І., Чальцев В.І.

Поняття корпоративного права 146

Кузніченко О.В., Чуприна В.М.

Деякі аспекти професійної підготовки працівників поліції в умовах реформування системи МВС України 148

Іванова М.І., Єфременко В.Д.

Корпоративне право в Україні: поняття, джерела, сучасний стан 150

Іванова М.І., Чанцева Т.П.

«Зняття корпоративної вуалі»: перспективи застосування в Україні 152

Калініченко З.Д., Кільдянкін М.Д.

Проблеми правового регулювання входження в глобальні ланцюги доданої вартості ... 154

Калініченко З.Д., Трубіцин Е.С.

Політичний ажітаж та правові проблеми трудової міграції в Україні 157

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Кононець В.П., Біденчук Т.М.

Цивільно – правовий аспект: порушення порядку продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів..... 159

Нагірна Я.В., Тимченко Л.М.

Юридичне забезпечення процедури банкрутства у країнах Європейського Союзу 161

Мінченко А.О., Візір О.О.

Обмеження доступу до правосуддя в цивільному процесі України крізь призму правових позицій міжнародної спільноти 162

Резникова М.О., Деордієва М.О.

Проблемні аспекти процесуального порядку розірвання шлюбу за спільною заявою подружжя, яке має дітей 165

Резникова М.О., Полив'яна А.В.

Щодо належності свідчень свідків при доказуванні укладення договору позики..... 168

Тимченко Л.М., Іхно М.О.

Штрафні санкції у господарському праві 170

Церковна О.В., Заболотна О.М.

Деякі особливості відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою 172

Ярошенко А.С., Костенко О.М., Бакало В.О.

Особливості правового регулювання екологічних обов'язків громадян в сучасному суспільстві 174

Сидор М.Я.

Договір енергопостачання 176

Огородник Т.В.

Сучасна проблематика трудових правовідносин. Огляд судової практики.....177

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Маковій Віктор Петрович,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету
внутрішніх справ

ЧАСОВІ КАТЕГОРІЇ В УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОЛОЖЕННЯХ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНОГО ПРАВА

З огляду на будову книги п'ятої Цивільного кодексу України (надалі – ЦК України) та наявний підхід до цього у науці цивільного права [1, с. 396] універсальні загальні положення зобов'язального права, які розміщені у нормах глав 47-51 ЦК України, відображають узагальнені правила регулювання відповідних відносин незалежно від їх видової приналежності та специфіку прояву у цивільному обороті. Часові категорії у цивільному праві мають неабияке значення, оскільки забезпечують оперативність цивільного обороту, дисциплінують учасників суспільних взаємин, створюють передумови до компромісного вирішення питання конфлікту інтересів у різних площинах людського буття. У зв'язку з цим та з урахуванням динамічного характеру зобов'язальних відносин виникає потреба у дослідженні сутності темпоральних величин та правового механізму їх дії в рамках зобов'язальних відносин взагалі, що створить відповідний базис для подальших досліджень цього питання у розрізі нескінченного прояву зобов'язань як засобу до задоволення інтересів учасників цивільних правовідносин.

У комплексних методологічних дослідженнях наведеного питання в більшості звертається увага на окремі аспекти дії часу у площині того чи іншого різновиду договірної чи позадоговірної зобов'язання без виокремлення універсальної риси, яка відображена у вказаній нормативній частині системи зобов'язального права, хоча наявна спроба групування загальних рис для темпоральних величин в межах забезпечувальних зобов'язань, а також поєднання правових наслідків прострочення виконання зобов'язання в інтегрованому підході до прострочення здійснення цивільного права та виконання цивільного обов'язку [2, с. 109-234; с. 266-299].

Безпосередньо мова про часові категорії у вказаній нормативній частині ЦК України йде у ст. 530 (встановлення поняття та змісту строку (терміну) виконання зобов'язання), ст. 531 (визначення сутності достроковості виконання зобов'язання), ст. 549 (диференціації пені як виду неустойки за порядком обчислення), ст. 559 (визначення підстави припинення поруки через сплив строку, встановленого у договорі поруки), ст. 561 (унормування сутності строку дії гарантії), ст. 568 (часове обмеження дії гарантії), ст. 584 (перелік істотних умов у змісті договору застави), ст. 585 (встановлення моменту виникнення права застави), ст. 592 (надання переліку передумов та підстав для дострокового виконання зобов'язання, забезпеченого заставою), ст. 600 (окреслення переліку умов для припинення зобов'язання переданням відступного), ст. 601 (визначення сутності припинення зобов'язання зарахуванням однорідних зустрічних вимог, строк виконання яких настав), ст. 602 (включення до переліку вимог, за якими не допускається зарахування зустрічних вимог, позовної давності), ст. 603 (з'ясування сутності зарахування зустрічних вимог у разі заміни кредитора в частині співвідношення моменту одержання боржником письмового повідомлення про заміну кредитора та строку вимоги або моменту її пред'явлення), ст. 612 (для встановлення змісту поняття прострочення боржника через невиконання ним зобов'язання у випадку, коли він не приступив до його виконання або не виконав його у строк, встановлений договором або законом), ст. 613 (з метою окреслення сутності прострочення кредитора, а також надання боржнику строку відстрочення виконання зобов'язання за таких умов).

Разом з тим, дослідження решти нормативної частини вказаних положень ЦК України свідчить й про опосередковане відтворення часових величин в інших нормах. Зокрема, в межах глави 47 у ст. 510 при з'ясуванні змісту двостороннього зобов'язання, за ст. 514 визначається за допомогою терміну обсяг прав, що переходять до нового кредитора у зобов'язанні, при заміні такої сторони з огляду на положення ст. 512, при з'ясуванні змісту заперечень боржника проти вимог нового кредитора посередництвом моменту одержання письмового повідомлення про заміну кредитора, пред'явлення йому вимоги новим кредитором або моменту виконання обов'язку (ст. 518).

Подібне має місце при унормуванні правил виконання зобов'язання для визначення

еквіваленту валюти виконання грошового зобов'язання за умови виконання такого в іноземній валюті (ст. 533), при окресленні порядку зустрічного виконання зобов'язання сторонами (ст. 538), в межах визначення границь існування солідарного обов'язку (ст. 543), для з'ясування моменту виникнення у солідарного боржника права на зворотну вимогу (регрес) до решти солідарних боржників (ст. 544).

Відповідним чином правова регламентація забезпечення виконання зобов'язання опосередковано оперує часовими категоріями в разі встановлення моменту, з якого визначається недійсним правочин щодо забезпечення основного зобов'язання (ст. 548), а також при врегулюванні окремих способів забезпечення виконання зобов'язання:

1) порука: для з'ясування часу, з якого боржник отримує право висувати до поручителя заперечення, які він мав проти кредитора (ст. 555), шляхом встановлення часу, з якого до поручителя або поручителів (при множинності) переходять всі права кредитора за основним зобов'язанням (ст. 556), з метою визначення темпоральних меж виконання обов'язку боржника щодо повідомлення поручителя про виконання зобов'язання, забезпеченого порукою (ст. 557);

2) гарантія: для встановлення моменту, з якого гарант зобов'язаний сплатити кредиторів грошову суму відповідно до умов гарантії, а також визначення меж здійснення кредитором права на пред'явлення вимоги до гаранта (ст. 563), при з'ясуванні змісту обов'язку гаранта щодо повідомлення боржника про одержання вимоги кредитора за гарантією і передачі боржникові її копії разом з доданими до неї документами й позначення темпоральних меж розгляду гарантом наведеної вимоги з доданими документами (ст. 564), встановлення підстави здійснення права гаранта на відмову від задоволення вимоги кредитора, вказівки на строк, протягом якого гарант зобов'язаний повідомити кредитора про здійснення такого права, а також при ускладненні реалізації змісту таких взаємин обставиною недійсності основного зобов'язання або його припиненням (ст. 565), виконання гарантом обов'язку з приводу повідомлення боржника про припинення гарантії (ст. 568), здійснення права гаранта на зворотну вимогу (регрес) до боржника в межах суми, сплаченої ним за гарантією кредиторів (ст. 569);

3) завдаток: виконання обов'язку кредитором щодо повернення завдатку боржникові за умов припинення зобов'язання до початку його виконання або внаслідок неможливості виконання (ст. 571);

4) застава: встановлення сутності майбутньої вимоги (ст. 573), визначення сутності предмета застави, що може виникнути в майбутньому (ст. 576), надання дефініції моменту реєстрації застави (ст. 577), встановлення часу, з яким пов'язується оцінка предмета застави за звичайними цінами (ст. 582), окреслення границь виконання обов'язку володільця щодо повідомлення другої сторони договору застави про виникнення загрози знищення або пошкодження предмета застави (ст. 587), визначення змісту вимоги заставодержателя, що задовольняється за рахунок предмета застави, в разі невиконання забезпеченого заставою зобов'язання (ст. 589), з'ясування моменту набуття заставодержателем права звернення стягнення на предмет застави (ст. 590), визначення темпоральних меж виконання обов'язку боржника щодо повернення заставодержателем, у володінні якого перебувало заставлене майно, заставодавцю такого майна у разі припинення права застави (ст. 593);

5) притримання: розмежування форм невиконання основного зобов'язання боржником як підстави реалізації права кредитора на притримання речі, яка правомірно знаходиться у володінні кредитора й підлягає передачі боржникові або вказаній ним особі, а також визначення обставин виникнення права притримання у випадку виникнення права на цю річ у третьої особи після передачі у володіння кредитора (ст. 594), встановлення обов'язку кредитора повідомити боржника про здійснення права притримання (ст. 595);

В нормативному матеріалі, що регулює питання припинення зобов'язання, положення ст. 599 опосередковано передбачаються використання часових величин при встановленні сутності припинення зобов'язання належним виконанням з урахуванням змісту належного строку виконання зобов'язання як одної із складових прояву принципу належного виконання зобов'язання у цивільному праві.

З огляду на унормування положень ЦК України щодо правових наслідків порушення зобов'язання та відповідальності за їх невиконання ст. 619 використовує правовий час для визначення меж реалізації змісту субсидіарної відповідальності, а ст. 623 з'ясовує порядок

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

встановлення розміру збитків, завданих порушенням зобов'язання.

Викладене підводить до висновку щодо поширеного використання часу прямо або опосередковано саме як засобу до обмеження здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків учасників зобов'язальних відносин незалежно від їх різновиду у зв'язку з простеженням місця темпоральних величин у складі механізму правового регулювання суспільних відносин в рамках універсальних положень зобов'язального права [3].

Наведені міркування окреслюють значимість часових величин в ролі засобу до обмеження юридичного змісту зобов'язальних відносин та вказують на окремі відправні точки для подальших досліджень цього та суміжних питань.

Бібліографічні посилання:

1. Харитонов Є.О., Старцев О.В. Цивільне право України: Підручник. К., Істина, 2007. 816 с.
2. Луць В.В. Строки і терміни у цивільному праві: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2013. 320 с.
3. Маковій В.П. Місце часу серед правових інститутів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 2. С. 98-102

Наукове видання

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ
ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО, ТРУДОВОГО
ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Дніпро, 23 листопада 2018 р.)

У двох частинах

Частина 1. Погляди теоретиків та практиків

Упорядник –
кандидат юридичних наук М. П. Юніна

Видання друкується в авторській редакції

Відповідальний редактор *Біла К. О.*

Підп. до друку 20.11.18. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Ум. друк. арк. 17,2. Тираж 90 пр. Зам. № 1118-01/1.

Видавець та виготовлювач СПД Біла К. О.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3618 від 06.11.09

Надруковано на поліграфічній базі видавця Білої К. О.
Україна, 49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 111, оф. 2
+38 (099) 7805049; +38 (067) 2100256
www.impact.dp.ua e-mail: impact.dnepr@gmail.com